

Az „Arizona program”

(kísérleti jellegű bevezetés leírása)

1. Törvényességi megfelelés feltételei:

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

46. § (1) A tanuló kötelessége, hogy

a) részt vegyen a kötelező és a választott, továbbá általános iskolában a tizenhat óráig tartó

egyéb foglalkozásokon és szakmai gyakorlatokon,

b) eleget tegyen - rendszeres munkával és fegyelmezett magatartással, képességeinek megfelelően - tanulmányi kötelezettségének,

f) megőrizze, továbbá az előírásoknak megfelelően kezelje a rábízott vagy az oktatás során

használt eszközöket, óvja az iskola létesítményeit, felszereléseit,

g) az iskola, kollégium vezetői, pedagógusai, alkalmazottai, tanulótársai emberi méltóságát

és jogait tiszteletben tartsa, tiszteletet tanúsítson irántuk, segítse rászoruló tanulótársait,

h) megtartsa az iskolai, kollégiumi SZMSZ-ben, továbbá a házirendben foglaltakat.

(3) A gyermeknek, a tanulónak joga, hogy

a) képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeit figyelembe véve - az e törvény 2. § (1)

d) részére az állami iskola egész pedagógiai programjában és tevékenységében a nevelés-oktatás során a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék,

f) személyiségi jogait, így különösen személyiségének szabad kibontakoztatásához való jogát, önrendelkezési jogát, cselekvési szabadságát, családi élethez és magánélethez való jogát a nevelési-oktatási intézmény tiszteletben tartsa, e jogának gyakorlása azonban nem korlátozható másokat ugyanezen jogainak érvényesítésében, továbbá nem veszélyeztetheti a saját és társai, a nevelési-oktatási intézmény alkalmazottai egészségét, testi épségét, valamint a művelődéshez való jog érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtését, fenntartását.

2. Az Arizona program bevezetésének pedagógiai alapja

2.1. Célok:

A pedagógusok tanításhoz és a diákok tanuláshoz való jogának biztosítása. Ennek értelmében a program célja annak biztosítása, hogy a tanulni akaró diákok jogait megvédje az órák normális menetét zavarókkal szemben, és a tanár nyugodt körülmények között végezhesse nevelő-oktató munkáját.

2.2. Alapelvek:

- egymás iránti tisztelet
- egyéni felelősségérzet

A program nem büntetésre, hanem a tanulók saját felelősségére épül. A tanulók megtanulják, hogy a cselekedeteiknek következménye van, mindenkinek saját magának kell döntenie, és a döntéseiről ő maga felelős. A kölcsönös tisztelet az alapja a tanár és diák együttműködésének. Az alapvető jogok és kötelességek (továbbiakban: Alapszabályok) egyaránt vonatkoznak a tanárra és a diákra, melyek a következők:

- **minden diáknak joga van a zavartalan tanuláshoz;**
- **minden tanárnak joga van a zavartalan tanításhoz;**
- **mindenkinek kötelessége mások jogait tiszteletben tartani.**

Aki a fenti elvek ellen vét, és nem akar, vagy nem tud viselkedésén változtatni, az órát elhagyja, és az Arizona szobába távozik.

Az Arizona szoba egy olyan terem, ahol mindig tartózkodik egy felügyeletet ellátó tanár, aki nyugodtan, higgadtan fogadja az odaérkező gyereket (gyerekeket).

3. A programelem bevezetésének oka:

A mind gyakrabban előforduló nevelési, fegyelmezési gondok egyre több időt vesznek el a tanórából, és a tanulni vágyóktól. Ez a jelenség próbára teszi a pedagógusokat, és a tanulni vágyó gyermekeket egyaránt. Intézményünk feladata, hogy erre a problémára megoldást keressen.

Ennek a problémának egy lehetséges megoldásaként, enyhítéseként dolgozták ki az Arizona programot, melyet kísérleti jelleggel a 2020-2021 tanévtől kezdve mi is bevezetünk.

3.1 A tanórán tanúsított viselkedés alapkövetelményei:

- pontos érkezés
- együttműködés a pedagógussal
- sértő, trágár szavak mellőzése
- az iskolai berendezések állagának megóvása
- az iskola házirendjében leírtak szerint elvárt magatartás

4. A program folyamata, tartalma:

A program végrehajtása az alapszabályoknál felsorolt három alapelv tanulók által történt megismerése, értelmezése és elfogadása után kezdődhet el. (Az alapelvek elfogadás után az összes tanteremben kifüggesztésre kerülnek.)

A kifüggesztés után felmerülő órai rendzavarás esetén, a program szerint a következő eljárásrend valósul meg:

- A tanteremben a tanárnak kötelessége, hogy gondoskodjon a szabályok betartatásáról. Amennyiben a tanórán a tanár úgy véli, hogy a tanuló vétett valamely szabály ellen, megkérdezi a diákot: „Melyik szabály ellen vétettél?”

A tanuló a kifüggesztett szabályokból kiválaszthatja azt a szabályt, amelyet nem tartott be. Tisztelettudóan megválaszolja a kérdést. (A „nem tudom” válasz nem elfogadható. Amennyiben a tanuló nem képes megnevezni a szabályt, a tanár teszi meg helyette.) Eldöntheti, hogy a továbbiakban szabálykövetően viselkedik, és a tanteremben marad, illetve inkább távozik az Arizona szobába. A program lényege ezen a saját döntésen alapul. Nem a pedagógus küldi ki a tanulót, ő dönt a kimenetelről és vállalja a döntésével járó következményeket.

- Amennyiben a tanteremben maradás mellett dönt, ügyelnie kell arra, hogy ismételten ne zavarja meg az óra menetét.

Szabó Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

5530 Veszto, Vörösmarty 1-7. Tel: 66/477-078, Fax: 66/477-078

E-mail: szpiskola@veszto.hu

- Amennyiben a tanuló másodszor is vét valamely szabály ellen, a tanár már nem ad választási lehetőséget a tanulónak, hanem távoznia kell az Arizona szobába. (A tanár közli vele: „Ezzel a viselkedéssel eldöntötted, hogy az Arizona szobába távozol.”).

Ez utóbbi esetben a pedagógus egy információs lapot (1. melléklet) ad a tanulónak, amelyet a tanár értelemszerűen tölt ki, így az osztályterem elhagyásakor a tanár feljegyzi azt is, hogy milyen probléma volt a tanuló viselkedésével. A tanuló az információs lapot az Arizona szoba ügyeletesének köteles átadni.

Az Arizona szobában a tanulónak az iskola házirendje szerint kell viselkednie. A felügyelő tanár utasításainak betartása számára kötelező. Ennek megszegése azonnali szülői bevonást eredményez, valamint ügyében az intézményvezető jár el, aki az iskola házirendjében leírtak alapján fegyelmező intézkedést fogantat.

Az Arizona szobába érkező tanulót az itt ügyeletes pedagógus várja és kitölti az adminisztráció számára fontos „Heti nyilvántartás” (5. melléklet) dokumentumot. A diáknak az „Információs lappal” jelentkeznie kell az Arizona szobában tartózkodó nevelőnél, akinek segítségével problémafeltárást és önértékelést kell végeznie egy „Önértékelő lap”(4. melléklet) kitöltésével, valamint egy visszatérési „tervet” kell készítenie. Rövid megbeszélés, önértékelő lap kitöltése után a kiküldött tanuló önállóan tölti ki a „Tervkészítő lap” című nyomtatványt (2. melléklet), ahol olyan kérdések szerepelnek, melyek a zavart okozó viselkedésre, annak okaira, következményeire, a megszegett szabály azonosítására, a viselkedésváltoztatás hogyanjára és egy segítő tanár megnevezésére vonatkoznak. (A segítő tanár a tanuló által kiválasztott pedagógus, akiben a tanuló legjobban megbízik.)

A „Tervkészítő lap” kitöltése, megbeszélése és ennek ügyeletes tanári elfogadása után a tanuló a „Visszaküldési” lappal (3. melléklet) tér vissza az órára, vagy a szünetre. (A lap tartalma: a diák neve, osztálya, dátum, az ügyelő pedagógus neve és a visszaküldés pontos időpontja).

Ha a diák jó visszatérési tervet készít (ezt az ügyeletes nevelő értékeli és dönti el), akkor a diák az aláírt visszatérési „tervvel” térhet vissza a tanterembe. (Ezen a lapon az időpontot is mindig rögzíteni kell.) Fontos, hogy a tanuló visszatérésével sem zavarhatja meg az óra menetét. Az elkészített tervét csendben a tanári asztalra helyezi,

Szabó Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

5530 Vésztő, Vörösmarty 1-7. Tel: 66/477-078, Fax: 66/477-078

E-mail: szpiskola@veszto.hu

majd a helyére ül és igyekszik bekapcsolódni az óra folyamatába. Így nem sérül a zavartalan tanulási és tanítási folyamat.

Ha a diák nem készíti el a visszatérési tervet, vagy nem elfogadható visszatérési tervet készít, akkor az Arizona szobában marad, amíg el nem készíti az elfogadható tervét.

5. Az Arizona szobába kerülés következményei:

Együttműködő tanuló esetében

- Minden alkalommal bejegyzés kerül a Kréta e-naplóba, és a tájékoztatófüzetbe;
- 5 alkalom után segítő beszélgetésre hívjuk a tanulót az általa választott segítő/tanácsadó tanárral a gyermekvédelmi felelős részvételével.
- 10 alkalom után (szülő, gyermek, osztályfőnök, valamint szükség esetén a tanuló által választott segítő/tanácsadó tanár)
- Segítő/Tanácsadói feladatot a nevelőtestület tagjai láthatnak el.
- Mindig az Arizona szobában ügyeletet tartó tanár feladata, hogy szóljon annak a kollégának, akit segítőként jelölt meg a diák. A diák által megjelölt tanár nem köteles ellátni a segítő feladatot, ilyen esetben más tanárt jelölhet meg a tanuló segítő/tanácsadónak.
- A segítő/tanácsadói megbeszélés célja az okok felderítése megoldási alternatívák keresése a felmerülő problémákra vonatkozóan.

A további esetekben egyre több személy vesz részt a segítő beszélgetéseken (igazgató, iskolai gyermekvédelmi felelős, esetleg más meghívott személy: Gyermekvédelmi Szolgálat szakembere, iskolarendőr, stb...). A beszélgetésekről minden esetben jegyzőkönyv készül, amelyeket a beszélgetés résztvevői aláírásukkal hitelesítenek.

- A tanuló, aki a tanórát az Arizona szobában töltötte, nem hiányzó, csak az adott szituációból lett kiemelve döntése alapján, ezért a tananyag pótlása a saját felelőssége, felelősnél, dolgozatnál nem hivatkozhat az Arizona szobára. Távozása nem mentesíti a következő órai esetleges felelés vagy dolgozatírás alól, már a következő órán számonkérhető tőle a tananyag.

Szabó Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

5530 Vésztő, Vörösmarty 1-7. Tel: 66/477-078, Fax: 66/477-078

E-mail: szpiskola@veszto.hu

- Dolgozatíráskor a tanuló szintén elhagyhatja a tantermet, de ebben az esetben a dolgozatát nem folytathatja az Arizona szobában. A dolgozatát addig értékeli a szaktanár, ameddig az osztályban tartózkodott.
- Az Arizona szobában a tanulónak az iskola házirendje szerint kell viselkednie.
- Szünetben nincs nyitva a szoba.

Nem együttműködő tanuló esetében

Az a tanuló, aki a szabály(ok) megsértését követően úgy dönt, hogy sem a pedagógus felszólítására nem tartja be a szabályokat, sem az Arizona szobába nem hajlandó távozni, ügyében az intézményvezető (igazgató) jár el, aki az iskola Házirendjében leírtak alapján fegyelmező intézkedést fogantatosít.

- **Minden alkalommal** bejegyzés kerül a Kréta e-napolóba, és a tájékoztatófüzetbe;
- **Első alkalom** után segítő beszélgetésre hívjuk (szülő, gyermek, osztályfőnök)
- **Második alkalom** után (az előzőek+igazgató, és szaktanár)
- **Harmadik alkalom** után (az előzőek+családsegítő munkatársa)

A további esetekben egyre több személy vesz részt a segítő beszélgetéseken (igazgató, iskolai gyermekvédelmi felelős, esetleg más meghívott személy: Gyermekvédelmi Szolgálat szakemberei, iskolarendőr).

6. Arizona verseny

Osztályok közötti verseny. Az iskolai hirdető táblán rendszeresen összesítjük osztályonként az Arizona szobába távozó gyerekek számát, egy-egy félév végén a legjobb eredményt elérő osztályok jutalomban részesülnek.

Felelősök, határidők:

- Az Arizona szoba helyiségének és az ügyeletnek megszervezése az intézményvezetés feladata.
- Az Arizona terem adatainak az összegzése havonta történik az intézményvezetőhelyettes által a Heti nyilvántartás dokumentum segítségével.

Szabó Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

5530 Vésztő, Vörösmarty 1-7. Tel: 66/477-078, Fax: 66/477-078

E-mail: szpiskola@veszto.hu

1. Melléklet

ARIZONA PROGRAM

Információk a tréningzsoba felügyelője számára

Tanuló: _____

Osztály: _____

- Közbekiabált, beszélt
- Megtagadta a munkát, a pedagógus kérését
- Verekedett
- Tárgyakat dobált az osztályban
- Zavarta padtársát, környezetét
- Illetlenül válaszolt a tanárnak
- Engedély nélkül elhagyta a helyét
- Megsértett másokat
- Megrongálta az iskola felszerelését

Egyéb: _____

Tanár: _____

Tanóra: _____

Dátum: _____

Idő: _____

Szabó Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

5530 Vésztő, Vörösmarty 1-7. Tel: 66/477-078, Fax: 66/477-078

E-mail: szpiskola@veszto.hu

2. Melléklet

Felelősségteljes gondolkodás és cselekvés

Név: _____

Osztály: _____

Dátum: _____

Mit tettem:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Mi az oka annak, hogy így viselkedtem:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Azért kerültem a tréning szobába, mert a következő alapszabályt nem tartottam be:

.....

.....

.....

Szabó Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

5530 Vésztő, Vörösmarty 1-7. Tel: 66/477-078, Fax: 66/477-078

E-mail: szpiskola@veszto.hu

Az lesz a tettem következménye, hogy:

.....

.....

.....

.....

.....

Tervem:

Mit változtatnék a viselkedésemen, hogy ne sértsem meg az alapszabályokat:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kinek a segítségét kérem ehhez:

.....

Szabó Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

5530 Vésztő, Vörösmarty 1-7. Tel: 66/477-078, Fax: 66/477-078

E-mail: szpiskola@veszto.hu

3. Melléklet

Információs lap az osztályba való visszatéréshez

Tanuló: _____

Osztály: _____

Dátum: _____

Idő: _____

Ügyeletes tanár: _____

Visszatérés időpontja : _____

Tanár: _____

Reflexió:

Szabó Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

5530 Vésztő, Vörösmarty 1-7. Tel: 66/477-078, Fax: 66/477-078

E-mail: szpiskola@veszto.hu

4. Melléklet

ÖNÉRTÉKELŐ LAP

Tanuló neve, osztálya _____

Önvizsgálat: tanulási szokásaim, tanuláshoz való viszonyom

Tanulmányozd gondosan az itt következő megállapításokat! Gondolkozz el mindegyiken, majd írd melléjük annak a megnevezésnek a számát, amelyet magadra nézve igaznak és jellemzőnek érzel!

válaszok: 1 (=soha) 2 (=ritkán) 3 (=néha) 4 (=gyakran) 5
(=mindig)

1. Unatkozom a tanítási órákon. ____

2. Az előző pontban jelölt döntésed indokold néhány mondatban:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. A tanórákon végig figyelek. ____

4. Követem a tanár magyarázatát. ____

5. Ha valamit nem értek, megkérdem. ____

6. A tananyag jelentős részét már az iskolai órán megtanulom. ____

7. Tanárain kérdéseire tudom a választ. ____

8. A feleltetéstől félek. ____

9. Szeretek szerepelni az órákon. ____

10. Szívesen vagyok az iskolában. ____

11. Az írásbeli számonkérést jobban szeretem. ____

Szabó Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

5530 Vésztő, Vörösmarty 1-7. Tel: 66/477-078, Fax: 66/477-078

E-mail: szpiskola@veszto.hu

12. Letör, ha rossz jegyet kapok. ____
13. Otthon megszidnak a rossz osztályzat miatt. ____
14. Sikeresnek érzem magam az iskolában. ____
15. Az osztálytársaim kedvelnek. ____
16. Társaimhoz fordulok segítségért, ha nem tudok valamit. ____
17. Társaim hozzám fordulnak segítségért. ____
18. Hangadó vagyok az osztályban. ____
19. Szívesen és jókedvűen tanulok. ____
20. Délutánonként legalább 1 órát tanulok. ____
21. Van olyan nap, amikor teljesen készületlenül jövök az iskolába. ____
22. A kudarcok elveszik a kedvem a tanulástól. ____
23. Jól érzem magam a tanítási órákon. ____
24. Érdekelnek a tankönyvi témák. ____
25. Csak azért tanulok, mert kell. ____
26. Távlati célok érdekében tanulok. ____
27. Azért tanulok, hogy megfeleljek az elvárásoknak. ____
28. Szívesen barátkozom más osztályba járó gyerekekkel. ____
29. Érdekel, hogy mások mit gondolnak rólam. ____
30. Érdekel szüleim véleménye. ____
31. Tanulással kapcsolatos problémáimat megbeszélem egy felnőttel. ____
32. Hazatérés után rövidesen nekiülök a tanulásnak. ____
33. Estefelé tanulok. ____
34. Felkészülésemet ellenőrzik a szüleim. ____
35. Egyedül és önállóan szeretek tanulni. ____
36. Friss vagyok, amikor a tanulást megkezdem. ____
37. Ha sok a leckém, szüneteket tartok tanulás közben. ____
38. Íróasztalnál ülve tanulok. ____
39. Ügyelek arra, hogy elegendő fény essen a papírra. ____

Szabó Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

5530 Vésztő, Vörösmarty 1-7. Tel: 66/477-078, Fax: 66/477-078

E-mail: szpiskola@veszto.hu

40. Tanulás előtt rendet rakok magam körül. ____
41. Tanulás közben bekapcsolom a rádiót vagy a TV-t. ____
42. Fülhallgatóval, zenével tanulok. ____
43. Zavarnak a tanulásnál a szobámba beszűrődő zajok. ____
44. Családtagjaim zavarnak a tanulásban. ____
45. Tanulás előtt végiggondolom, hogy mi történt aznap az iskolában. ____
46. Beszámolok otthon az iskolában történekről. ____
47. Legalább hetente egyszer megmutatom jegyeimet szüleimnek. ____
48. Érdekelnek az osztályzataim. ____
49. Megcsinálok minden feladatot, amit aznap feladtak. ____
50. Csak a következő napra tanulok. ____
51. Kedvenc tantárgyam/tantárgyak (a tantárgy(ak) nevét írd ide ha van ilyen):
.....
.....
52. A legnehezebb tantárggyal kezdem a tanulást. ____
53. Először az írásbeli feladatokat készítem el. ____
54. A verseket több napon keresztül tanulom. ____
55. Hangosan tanulok. ____
56. Tudok a tankönyvi szövegekre tartósan figyelni. ____
57. Gondolataim gyakran elkalandoznak olvasás közben. ____
58. Szövegolvasás után próbafelmondást végzek. ____
59. Aláhúzom könyvemben a lényeges gondolatokat. ____
60. Az ismeretlen kifejezések, idegen szavak jelentésének utánanézek. ____
61. Megkeresem az olvasmány legfontosabb kifejezéseit. ____
62. Vázlatot készítek a tanult anyagról. ____
63. Össze tudom foglalni röviden a tananyag lényegét. ____
64. Azt is megtanulom, amit nem értek. ____
65. A felkészüléshez más könyveket is használlok, nem csak a tankönyvet. ____

Szabó Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

5530 Vésztő, Vörösmarty 1-7. Tel: 66/477-078, Fax: 66/477-078

E-mail: szpiskola@veszto.hu

66. Nagyon jól megtanulom az idegen nyelv szavait. ____

67. Mi az, amit legszívesebben csinálsz az iskolában (a saját véleményed írd le ide):

.....

.....

.....

.....

68. Legkedvesebb időtöltésem (írd ide):

.....

.....

.....

.....

.....

Dátum:.....

Szabó Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

5530 Vésztő, Vörösmarty 1-7. Tel: 66/477-078, Fax: 66/477-078

E-mail: szpiskola@veszto.hu

5. Melléklet

Heti nyilvántartás						
	Dátum	Tanuló	Oszt.	Nap	Órasz.	Ügyeletes
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						
18.						
19.						
20.						
21.						
22.						
23.						
24.						
25.						
26.						
27.						
28.						
29.						
30.						
31.						

Vésztő, 2020. április 30.

Orbán István
intézményvezető